

**ODESSA POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY,
INSTITUTE OF PUBLIC SERVICE AND ADMINISTRATION**

**UNIVERSITY OF ECONOMICS IN BRATISLAVA
FACULTY OF INTERNATIONAL RELATIONS, SLOVAKIA**

**ALEXANDER DUBCEK UNIVERSITY IN TRENCIN
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE, SLOVAKIA**

Emergency Office by akno e.v.

SCIENCE AT RISK EMERGENCY OFFICE BY AKNO E.V.

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ТА УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СПЕЦІАЛЬНИХ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ
РЕЖИМІВ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ**

**Providing sustainability of public authority and administration systems in the conditions
of special governance modes and recovery of Ukraine**

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

17 травня 2024 року

Одеса
2024

Оргкомітет конференції

Бжа М.М.	голова, директор ІПСУ, професор кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій
Попов М.П.	заступник голови, заступник директора ІПСУ, професор кафедри публічного управління та регіоналістики
Ємельянова О.М.	секретар, провідний фахівець ЛООПДН
Члени оргкомітету	
Карпенко Л.М.	професор кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій
Колісниченко Н.М.	завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук
Красностанова Н.Е.	завідувач кафедри менеджменту, фінансів і бізнес-технологій
Марущак В.П.	завідувач кафедри державознавства, права та європейської інтеграції
Пахомова Т.І.	завідувач кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій
Приходченко Л.Л.	завідувач кафедри публічного управління та регіоналістики
Домашевська К.О.	аспірантка 1 курсу, спеціальність «Публічне управління та адміністрування»
Пазичук А.С.	студент 1 курсу магістратури, спеціальність «Публічне управління та адміністрування»
Проноза О.О.	студент 1 курсу магістратури, спеціальність «Менеджмент»
Тітаренко Я.О.	студентка 1 курсу магістратури, спеціальність «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»
Baleha Andrianna	Ing., PhD., University of Economics in Bratislava (SK)
Bocková Lucia	JUDr., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Dziura Boris	Ing., PhD., University of Economics in Bratislava (SK)
Marián Bušša	Mgr., PhD. Alexander Dubček University in Trenčín (SK)

Редакційна колегія збірника матеріалів конференції – Рецензети (Reviewers)

Бжа М.М.	голова, директор ІПСУ, професор кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, доктор політичних наук, професор, (Одеська політехніка)
Попов М.П.	заступник голови, заступник директора ІПСУ, професор кафедри публічного управління та регіоналістики, кандидат наук з державного управління, професор (Одеська політехніка)
Воронов О.І.	професор кафедри соціально-гуманітарних наук, доктор наук з державного управління, доцент (Одеська політехніка)
Карпенко Л.М.	професор кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, доктор економічних наук, професор (Одеська політехніка)
Князєва О.В.	доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, кандидат соціологічних наук, доцент (Одеська політехніка)
Комаровський І.В.	старший викладач кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-технологій, доктор філософії за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (Одеська політехніка)
Матвєєнко І.В.	доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, кандидат наук з державного управління, доцент (Одеська політехніка)

Пахомова Т.І.	завідувач кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, доктор наук з державного управління, професор (Одеська політехніка)
Саханенко С.Є.	професор кафедри публічного управління та регіоналістики, доктор наук з державного управління, професор (Одеська політехніка)
Сліпенюк В.В.	доцент кафедри державознавства, права та європейської інтеграції, доктор філософії зі спеціальністю «Право» (Одеська політехніка)
Augustín Michael	Mgr., PhD., MPA. University of Economics in Bratislava (SK)
Brocková Katarína	Dr. habil., JUDr., Ing., LL.M, PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Čech Lubomír	doc., PhDr., CSc. University of Economics in Bratislava (SK)
Grešš Martin	doc. Ing., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Janas Karol	doc. PhDr. et PaedR., Phd.,DrSc. Alexander Dubček University in Trenčín (SK)
Kucharčík Rudolf	Dean of the Faculty of International Relations, doc. PhDr., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Kunychka Mykhaylo	Ing., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Lipková Ľudmila	Dr. h. c. prof. Ing., CSc. Alexander Dubček University in Trenčín (SK)
Raneta Leonid	Ing., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Struhár Pavol	Mgr., PhD. Alexander Dubček University in Trenčín (SK)
Zubro Tetyana	Mgr., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)

3 12

Забезпечення стійкості системи публічної влади та управління в умовах спеціальних адміністративно-правових режимів та відновлення України : матеріали Міжнар. наук.наук.-практ. конф. 17 травня 2024 р. Одеса : Одеська політехніка. 2024. 657 с.

ISBN 978-80-225-5151-9

© Інститут публічної служби та управління
© Одеська політехніка, 2024

3. Мазур А. М. Державні запозичення та їх вплив на фінансову безпеку [Електронний ресурс] / А. М. Мазур. – Національний університет Державної податкової служби України. URL:

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/22847/1/%D0%94%D0%95%D0%A0%D0%96%D0%90%D0%92%D0%9D%D0%86%20%D0%97%D0%90%D0%9F%D0%9E%D0%97%D0%98%D0%A7%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%A2%D0%90%20%D0%87%D0%A5%20%D0%92%D0%9F%D0%9B%D0%98%D0%92%20%D0%9D%D0%90%20%D0%A4%D0%86%D0%9D%D0%90%D0%9D%D0%A1%D0%9E%D0%92%D0%A3%20%D0%91%D0%95%D0%97%D0%9F%D0%95%D0%9A%D0%A3.pdf>

ЄВРОПЕЙСЬКА ОСВІТА – НАПРЯМОК ДЛЯ УКРАЇНИ В РОЗВИНУТЕ МАЙБУТНЄ

Ковтун Л.О.

к.мед.н, доцент кафедри дерматології та венерології
ОНМедУ,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Інститут публічної служби та управління
Національний університет «Одеська політехніка»
м. Одеса, Україна

Євросоюз – це унікальна організація, що інтегрує європейські держави, які підписали договір про вступ з метою поліпшення життя громадян у всіх сферах суспільного життя [1]. Основна ідея при створенні Європейсько Союзу полягала в організації єдиної платформи для торгового та економічного співробітництва держав без ризику військових дій з боку один одного.

У 1992 році під час підписання Маастрихтського договору 12 державами був юридично закріплений Євросоюз. На теперішній час до складу входять наступні країни: Австрія, Бельгія, Болгарія, Хорватія, Кіпр, Чехія, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Греція, Іспанія, Нідерланди, Ірландія, Литва, Люксембург, Латвія, Мальта, Німеччина, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, Швеція, Угорщина, Італія. Є ще чотири країни, які не входять до ЄС – Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія та Швейцарія, але ці країни приєднані до так званої Шенгенської зони. Це означає, що при перетині кордону між цими країнами не потрібно пред'являти паспорт. Всі перелічені держави є членами Європейської асоціації вільної торгівлі.

На території країн Євросоюзу прийнята загальна система законів, створений спільний ринок та скасовано паспортний контроль.

Всі країни – члени ЄС зобов'язані погоджувати свої політичні рішення з іншими учасниками союзу, поважати багатство і різноманітність національних культур один одного, а також забезпечувати захист об'єктів загальноєвропейської культурної спадщини, максимальну згуртованість і солідарність країн співдружності в плані економічного розвитку, територіальної організації і соціального порядку.

Головні цілі діяльності ЄС торкаються різних сфер суспільства, до яких відносять:

1. Права і свобода людини:

- сприяння збереженню миру і добробуту народів;
- забезпечення громадянами свободи, безпеки та законності;
- просування і захист інтересів у відносинах з іншими країнами.

2. Економіка:

- створення спільного внутрішнього ринку;
- підтримка здорової конкуренції;
- соціально-орієнтована ринкова економіка;

- сприяння зайнятості населення;
- соціальний прогрес;
- підвищення якості навколишнього природного середовища;
- науково-технічний прогрес.

3. Соціальна сфера:

- боротьба з дискримінацією, в тому числі гендерної;
- соціальний захист населення;
- забезпечення справедливості;
- захист прав людей.

Для того, щоб поставлені цілі були виконані населення повинне бути грамотне та освічене, в цьому на допомогу приходять державна політика Європейського Союзу. Домінуюча риса державної політики ЄС - це розвиток державної освіти, інструменти управління якою є як національні, так і транснаціональні.

«Якісна освіта та навчання для всіх» — девіз Європейського освітнього простору (ЕЕА). Європейський освітній простір – це ініціатива держав-членів ЄС щодо об'єднання для побудови сильніших та інклюзивніших систем освіти та навчання [2].

Стратегія освітнього простору базується на основі співпраці між країнами та іншими зацікавленими сторонами, тоді як структура та зміст національних систем освіти залишаються відповідальністю кожної держави. Серед напрямків стратегії – встановлення цілей і моніторинг прогресу, а також покращення взаємодії з Європейським дослідницьким простором і так званім « Болонським процесом» або Європейським простором вищої освіти.

Управління освітою в ЄС передбачає не лише поєднання державних і недержавних агенцій, координацію неурядових і незаконодавчих інструментів політики, а також здійснюється незалежними агенціями та суб'єктами, які офіційно не залучені – у сенсі фінансування або скоординовані у проектах, що фінансуються ЄС [3].

Поступово слово «освіта» змінилася в програмних документах на слово «навчання». Навчання співпрацює з різними сферами політики через тісний зв'язок з технологіями опрацювання інформації за допомогою комп'ютера та телекомунікаційних засобів (ІКТ), також навчання функціонує як товар, що продається по всій Європі приватними компаніями та підприємницькими організаціями. Інший аспект навчання це переконлива та корисна ідея для багатьох європейських експертів, професіоналів, комерційних компаній та громадян [4].

Характерним аспектом управління освітою в ЄС є створення «м'якої сили управління», яка базується на силі переконання з побудовою стандартів, що не становлять загрози[5].

Європейська освітня спільнота формується постійною взаємодією між групами пов'язаних професіоналів, менеджерів та експертів, створений ними простір формується між державними офісами та офісами ЄС, між агентствами та субпідрядниками, між науковцями та керівниками політики, між експертами та офіційними особами, а також між волонтерами та працівниками державного сектору. Це зростаюча культура , яка існує у формальних операціях і проміжках між ними в нематеріальному світі. Мережі постійно мобілізуються, щоб доставити чи здійснити «навчання» багатьма способами, і використовувати «навчання» для пошуку нових можливостей [6].

Для моніторингу успіху цілей сталого розвитку Європейська комісія використовує Моніторинг освіти та навчання, щорічний аналіз структур навчання в ЄС і моніторинг стратегій у регіонах. Крім того, мережа Eurudice збирає документацію та порівняльні звіти про системи освіти.

Принципи європейського навчання, які роблять знання ключовим економічним ресурсом і джерелом добробуту громадян:

- універсальна якісна освіта, яка є важливою складовою особистого, культурного, соціального та професійного розвитку в суспільстві, заснованому на знаннях;

- взаємозв'язок захисту спільних європейських цінностей і досягнень економічних і соціальних цілей ЄС, а також конкурентоспроможності та сталого зростання з якісною освітою через просування демократичних цінностей, прав людини, соціальної єдності, інтеграції та індивідуального успіху;
- формування за допомогою освіти майбутнього Європи як в економічному, так і в соціальному плані, одночасно задовольняючи потреби громадян Європи та створюючи спільноту різноманітних громадян, об'єднаних спільними основними цінностями;
- сприяння активній громадянській позиції та формування відкритого, інклюзивного, плюралістичного, демократичного та толерантного суспільства за допомогою якісної системи освіти та навчання;
- розвиток громадянської, етичної та екологічної освіти, яка формує етичні та громадянські цінності, дає змогу молоді стати активною, відповідальною, відкритою до суспільства, здатною здійснювати та захищати свої демократичні права та обов'язки в суспільстві, цінувати різноманітність, відігравати активну роль у демократичному житті та брати відповідальність за себе та за свої громади;
- надання інклюзивною освітою необхідних знань, навичок, медіаграмотності та критичного, автономного мислення європейськими громадянами, для того, щоб вони могли протистояти викликам, ставати активними членами суспільства та досягати успіху в житті та на ринку праці, а також формувати майбутню світу;
- забезпечення рівного доступу до якісної інклюзивної освіти, що є ключем до досягнення постійної соціальної згуртованості шляхом боротьби з бідністю, соціальною ізоляцією людей з неблагополучними та вразливими верствами, а також з гендерними стереотипами;
- сприяння розвитку інновацій і досліджень, які мають відношення до суспільства;
- роль освіти для розвитку культурної компетентності та заохочення культурного розвитку, що забезпечується активною роллю культури та мистецтва у формальному, неофіційному та неформальному освітньому контексті;
- роль освіти у розвитку ставлення до навчання впродовж життя, яке допомагає людям адаптуватися до мінливих вимог сучасного світу;
- ключова роль навчальних закладів у створенні та вихованні позитивного ставлення до навчання, також протягом усього життя.

Для того, щоб перелічені принципи працювали, державне управління освітою ЄС виробило головні напрямки освітньої реальності.

По-перше залучати як суспільство в цілому, так і всі відповідні та зацікавлені суб'єкти для всеохоплюючого підходу до освітньої політики з сильною політичною та громадською підтримкою, що є важливим для процесу освітньої реформи і досягнення цих цілей [7].

По-друге, забезпечити ефективне управління та адекватне фінансування для всіх навчальних закладів. Сучасні якісні освітні ресурси та викладання, мотивовані та компетентні вчителі та навчання впродовж життя є вирішальними для досягнення справедливості, різноманітності та досконалості в освіті.

По-третє, формування потенціалу нових інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та інновацій як інструментів для надання нових можливостей в освіті, більш ефективного задоволення індивідуальних потреб учнів (включаючи особливі освітні потреби), а також підвищення гнучкості у навчанні та викладанні, персоналізації та відповідальності, сприяння інтерактивним формам співпраці та спілкування.

По-четверте, цифровізація та створення загальних освітніх платформ відкриває для сучасної освіти, особливо з точки зору дистанційного навчання, дистанційної освіти та змішаного навчання, що має забезпечити більшу гнучкість освіти шляхом її більшого пристосування, сприяти навчанню впродовж життя, якості освіти, доступності та розвитку майбутніх навичок. Ефективне навчання та викладання за допомогою цифрових технологій

вимагає рівного доступу, компетентного рівня цифрових навичок, високоякісних навчальних ресурсів. Навички цифрової та медіаграмотності мають бути невід'ємною частиною освітньої політики та включати, серед іншого, громадянські здібності та критичне мислення; підкреслювати важливість критичної оцінки джерел та їхньої надійності [8].

По-п'яте, освітні системи повинні заохочувати та розвивати міждисциплінарні, кооперативні та творчі підходи та командну роботу, спрямовану на знання та навички, у тому числі поперечні та м'які навички, а також на професійні, трансверсальні, соціальні та громадянські компетентності.

По-шосте, сприяння рівному доступу до якісної інклюзивної освіти на всіх рівнях та підтримка гендерної перспективи, яка враховує потреби людей, які зазнають різноманітних форм дискримінації, включаючи людей з обмеженими можливостями, людей, які ідентифікують себе як ЛГБТІ, та людей з маргіналізованих спільнот.

По-сьоме, європейська освіта має прагнути, перш за все, розвивати міркування, рефлексію та наукову допитливість, вона має «будівельником» художньої, наукової та технічної гуманістичної культури. Освіта повинна забезпечувати навчання, яке необхідне для вирішення національних і європейських проблем та підвищувати обізнаність про проблеми в міжнародному співтоваристві виходячи з практичної реальності місцевого, регіонального, національного та європейського життя [9].

Таким чином, європейська освітня система – це всеосяжна мережа закладів і програм, які надають можливості навчання всім громадянам Європейського Союзу. Мета європейської системи освіти - доступ до якісної освіти та набуття навичок, необхідних для досягнення успіху в 21 столітті. Державна політика та управління освітою застосовують механізми та визначають принципи, за допомогою яких уряди та установи визначають структуру, фінансування та напрямок освітніх систем у європейських країнах. Це може включати встановлення стандартів і кваліфікацій, розподіл ресурсів і фінансів, а також розробку політики та правил для забезпечення справедливого та ефективного надання освіти. Всі перелічені напрямки освітньої європейської реальності повинні застосовуватися в Україні, тому що майбутнє нашої країни разом з майбутнім Європейського Союзу.

Список літератури

1. Europortal. URL: <https://.biz.ua/dovidkova/vyvizd-za-kordon/krajiny-ec.html>
2. Lawn M. Governing education in the European Union: networks, data and standards Roteiro.2019 Vol. 44, № 3. DOI: <https://doi.org/10.18593/r.v44i3.20897>
3. Busch L. Measuring Up: how standards shape our lives. Invited paper presented at the Economic and Social Research Council Genomics and Policy Forum, University of Edinburgh. May 2007.
4. Ball S. J. Big Policies/Small World: an introduction to international perspectives in education policy. 1998. Comparative Education. Vol. 34. № 20. P. 119-130.
5. Lawn M. Soft Governance and the Learning Spaces of Europe. Comparative European Politics. 2006. Vol. 4. P. 272-288.
6. Kamens D. H., McNeely C. L. Globalisation and the Growth of International Educational Testing and National Assessment. Comparative Education Review. 2009. Vol. 54. № 1. P. 5-25.
7. Lawn M. The understories of European education: the contemporary life of experts and professionals. In: Lawn M., Normand R. (ed.). Shaping of European Education: Interdisciplinary approaches. London: Routledge. 2015. P. 97-110.
8. Lawn M., Segerholm C. Europe through experts and technologies. In: OZGA, J. et al. (ed.). Fabricating Quality in Education: Data and Education Governance . London: Routledge. 2011. P. 32-46.
9. Lange, B., Alexiandou N. Policy learning and governance of education policy in the EU. Journal of Education Policy.2010. Vol. 25, № 4. P. 443-463.